

Tárgytematika / Course Description

Kriminológia I.

DKNO_BTTM020

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Lévay Miklós Sándor

Félév / Semester: 2024/25/1

Beszámolási forma /

Assesment: Folyamatos számonkérés

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 2/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tantárgy célja: a kriminológia alapkérdéseinek áttekintése, a bűnözés megismerési módszereinek és a hazai bűnözési helyzetnek az áttekintése, az egyetemes és a magyar kriminológiai gondolkodás alakulásának, a főbb kriminológiai irányzatoknak a megismertetése, valamint egyes devianciák és a bűnözés összefüggéseinek, továbbá egyes kriminológiai bűncselekmény csoportok jellemzőinek bemutatása.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

Az előadások időpontja: hétfőnként, 10:20-11:50.

Az előadások helye: J-3 terem.

Az előadásokat tartják:

Lévay Miklós egyetemi tanár, Szabó Csaba egyetemi docens és Bezsényi Tamás mb. oktató.

2024. IX. 9.: Tájékoztató a félévi programról és a vizsgakövetelményekről, vizsgáról. A bűnözés kriminálstatisztikai jellemzői Magyarországon. A rejtett bűnözés. Előadó: Szabó Csaba.

IX. 16.: Mivel foglalkozik a kriminológia ? A kriminológia kapcsolata más szaktudományokkal. Előadó: Lévay Miklós

IX. 23.: A bűnözés megismerési módszerei. Kutatási módszerek a kriminológiában. Előadó: Bezsényi Tamás.

IX. 30.: Bűnözésmagyarázatok I.: A klasszikus és a pozitivista paradigma elméletei. E.: Lévay Miklós.

X. 7.: Bűnözésmagyarázatok II.: A pozitivista paradigma elméletei (folytatás). Kulturális bűnözésmagyarázatok. E.: Lévay Miklós.

X. 14.: Bűnözésmagyarázatok III.: Interakcionista és kritikai paradigma elméletei. A neoklasszikus paradigma (kontrollelméletek, környezeti kriminológia). E.: Szabó Csaba.

X. 21: A magyar kriminológiai gondolkodás főbb jellemzői, korszakai. E.: Lévay Miklós.

- X. 28.: Bűncselekmény-és bűnelkövetői típusok. A vagyon elleni bűnözés. E.: Lévay Miklós.
XI. 4.: Az erőszakos bűnözés. E.: Szabó Csaba.
XI. 11.: Alkohol, kábítószer és bűnözés. E.: Lévay Miklós.
XI. 18.: A szervezett bűnözés. E.: Bezsényi Tamás.
XI. 25. *Zárthelyi dolgozat. A zárthelyi anyaga: (i) A november 18-i előadással bezárólag az előadások diái. (ii) A Kriminológia könyvből az 1., 2., 3., 4., 5. 6., 7., 8., 10., 11., 12., 13., 14. (a 14.2. pont kivételével), 16., 19., 20. és 21. fejezet kötelező anyagai.*
XII. 4.: E.: A bűnözési félelem. E.: Bezsényi Tamás.
-

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

A **zárthelyi dolgozat** eredményes megírása nem vizsgára bocsátási feltétel.

A dolgozat **3-as (közepes), 4-es (jó) vagy 5-ös (jeles) eredménnyel való megírása esetén 3-as, 4-es, illetve 5-ös vizsgajegyvet ajánlunk meg.**

Aki nem kapott jegymegajánlást vagy nem fogadta el a megajánlott osztályzatot, *szóbeli vizsgával* teljesítheti a tantárgyat. A vizsga tételei, illetve kérdései az előadásokon elhangzottakon és a kötelező irodalomban megjelölt könyvfejezetek anyagán alapulnak.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Kötelező tananyag:

1. Az előadásokon elhangzottak.
2. Borbíró Andrea, Gönczöl Katalin, Kerecsi Klára, Lévay Miklós (szerk.) *Kriminológia*. (Második, átdolgozott kiadás. Budapest: Wolters Kluwer, 2019) c. könyvből:
 - 1. fejezet: Problémafelvetés: mivel foglalkozik a kriminológia?
 - 2. fejezet: A kriminológiai gondolkodás kezdetei.
 - 3. fejezet: Biológiai és pszichológiai bűnözésmagyarázatok: 3.1.-3.2. pontjai, a 3.3-pontból: 3.3.1.-3.3.2., valamint a 3.4-3.6. pontjai. *(A ZH-ra csak a vonatkozó diasor a kötelező tananyag.)*
 - 4. fejezet: Deviancia, anómia és feszültség.
 - 5. fejezet: Kultúra és társas interakciók: 5.1.-5.4. pontjai.
 - 6. fejezet: Címkézésméletek.
 - 7. fejezet: Kontrollélméletek
 - 8. fejezet: Radikális kritikai irányzatok: 8.1-8.3. pontjai. *(A ZH-ra csak a vonatkozó diasor a kötelező tananyag.)*

 - 10. fejezet (Környezeti kriminológia) 10.3.-10.5. pontjai
 - 11. fejezet (A magyar kriminológia jellemzői a reformkortól napjainkig) 11.3. -11.5. pontjai, 11.6.:11.6.1. és 11.7. pontjai.
 - 12. fejezet (A bűnügyi statisztika) 12.2-12.4. pontjai

- 13. fejezet (Az empirikus kutatás módszertana) 13.1.-13.3.1., 13.3.3, 13.4.-13.5 pontjai.
- 14. fejezet: Félelem a bűnözéstől, rejtett bűnözés: 14.3 pont.
- 16. fejezet (Vagyon elleni bűnözés) 16.2., 16.4., 16.5.1.-16.5.2., 16.6. pontjai
- 19. fejezet (Az alkoholfogyasztás, a kábítószer-probléma és a bűnözés összefüggései) 19.2., 19.3.3.-19.3.6
- 20. fejezet (Erőszakos bűnözés) 20.2-20.6.
- 21. fejezet (Szervezett bűnözés) 21.1-21.3.2.1.)

AJÁNLOTT IRODALOM / RECOMMENDED MATERIAL

Borbíró Andrea, Gönczöl Katalin, Kerecsi Klára, Lévay Miklós (szerk.) *Kriminológia*. (Második, átdolgozott kiadás. Budapest: Wolters Kluwer, 2019) c. szakkönyvből a kötelező tananyag érintett fejezeteinek nem kötelező pontjai.

Freda Adler - Gerhard O.W.Mueller – William S. Laufer: *Kriminológia*. Budapest: Osiris, 2000.